

Wytyczne dla spółek z udziałem Skarbu Państwa sporządzających sprawozdanie finansowe za rok 2017

AKCEPTUJĘ

Beata Szydło

Prezes Rady Ministrów

I. Wprowadzenie

Niniejsze wytyczne sporządzone zostały dla spółek z udziałem Skarbu Państwa. Celem wytycznych jest ujednoczenie sposobu przedstawiania danych i opracowywania dokumentów oraz pomoc w sporządzeniu przez spółki w sposób przejrzysty i porównywalny dokumentacji na Zwyczajne Walne Zgromadzenie/Zwyczajne Zgromadzenie Wspólników.

II. Część finansowo-sprawozdawcza

(nie dotyczy banków i instytucji ubezpieczeniowych oraz spółek sporządzających sprawozdania zgodnie z MSR/MSSF)

---

1. Termin złożenia sprawozdania finansowego

Dokumenty na Zwyczajne Walne Zgromadzenie/Zwyczajne Zgromadzenie Wspólników w spółkach z udziałem Skarbu Państwa powinny być złożone w terminie umożliwiającym odbycie ZWZ/ZZW w okresie 6-ciu miesięcy po upływie roku obrotowego – ostatecznym terminem składania jednostkowych sprawozdań finansowych, jest dzień 30 kwietnia 2018 r. (dla spółek, w których rok obrotowy upływa z końcem roku kalendarzowego).

W przypadku, jeśli rok obrotowy spółki nie upływa z końcem roku kalendarzowego, ostatecznym terminem składania jednostkowych sprawozdań finansowych jest ostatni dzień czwartego miesiąca po zakończeniu roku obrotowego.

2. Sporządzanie sprawozdania finansowego

Sprawozdanie finansowe powinno odpowiadać wymogom ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2016 r. poz. 1047, tekst jednolity z późn. zm.), dalej ustawa o rachunkowości, a elementy składowe sprawozdania, tj. wprowadzenie do sprawozdania finansowego, bilans, rachunek zysków i strat, zestawienie zmian w kapitale (funduszu) własnym, rachunek przepływów pieniężnych, dodatkową informację i objaśnienia należy sporządzić wg układu, zakresu i treści informacji zawartych w załączniku Nr 1 do ww. ustawy.

Dane liczbowe zawarte w poszczególnych składnikach sprawozdania finansowego należy wykazywać w złotych i groszach. Dane te można wykazywać w zaokrągleniu do tysięcy złotych, jeżeli nie zniekształca to obrazu jednostki zawartego w sprawozdaniu finansowym oraz w sprawozdaniu z działalności.

Zgodnie z art. 4a ustawy o rachunkowości członkowie zarządu oraz członkowie rady nadzorczej lub innego organu nadzorującego spółki są zobowiązani do zapewnienia, aby sprawozdanie finansowe, skonsolidowane sprawozdanie finansowe, sprawozdanie z działalności oraz sprawozdanie z działalności grupy kapitałowej spełniały wymagania przewidziane w niniejszej ustawie oraz odpowiadają solidarnie wobec spółki za szkodę wyrządzoną działaniem lub zaniechaniem stanowiącym naruszenie tego obowiązku.

W związku z art. 52 ust. 2 ustawy o rachunkowości, sprawozdanie finansowe (wszystkie dokumenty wchodzące w jego skład) podpisują, podając datę podpisu, osoba, której powierzono prowadzenie ksiąg rachunkowych, i prezes zarządu, a jeżeli jednostką kieruje organ

zarządzający wieloosobowy – wszyscy członkowie zarządu. Odmowa podpisu wymaga pisemnego uzasadnienia dołączonego do sprawozdania finansowego. Odwołany członek zarządu jest uprawniony i obowiązany złożyć wyjaśnienia w toku przygotowywania sprawozdania zarządu i sprawozdania finansowego, obejmujących okres pełnienia przez niego funkcji członka zarządu, oraz do udziału w walnym zgromadzeniu/zgromadzeniu wspólników zatwierdzającym sprawozdania, o których mowa w art. 395 §2 pkt 1 /231 §2 pkt 1 ustawy z dnia 15 września 2000 r. – Kodeks spółek handlowych (Dz. U. z 2017 r. poz. 1577, dalej *Ksh*), chyba że akt odwołania stanowi inaczej (art. 203 §3 i art. 370 §3 *Ksh*).

Podstawę sporządzenia sprawozdania finansowego stanowi – przyjęta przez zarząd spółki – dokumentacja zasad (polityki) rachunkowości, o której mowa w art. 10 ustawy o rachunkowości.

Przy możliwości zastosowania wielu rozwiązań, co do których ustawa o rachunkowości pozostawia wybór zarządowi spółki lub nie zawiera jednoznacznych regulacji należy kierować się:

- 1) generalną zasadą rachunkowości określoną w art. 4 ust. 1, 1a, 1b i 2 ustawy o rachunkowości,
- 2) definicjami podstawowych kategorii finansowych: aktywów i zobowiązań, przychodów i kosztów określonych odpowiednio w art. 3 ust. 1 ustawy o rachunkowości.

W praktyce oznacza to, że:

- 1) zaprezentowane w sprawozdaniu finansowym informacje oddają właściwą treść ekonomiczną transakcji, a nie tylko jej formę prawną (wyższość treści nad formą),
- 2) wykazywane przez spółkę aktywa i pasywa istnieją, są kompletne i zostały wiarygodnie wycenione,
- 3) przychody i koszty są kompletne, poprawnie sklasyfikowane i dotyczą właściwych okresów sprawozdawczych,
- 4) sprawozdanie finansowe zostało sporządzone na podstawie kompletnych i prawidłowo prowadzonych ksiąg rachunkowych,
- 5) sprawozdanie finansowe jako całość daje obiektywny, jasny i rzetelny obraz działalności spółki za okres objęty sprawozdaniem.

W poszczególnych składnikach sprawozdania finansowego należy zapewnić porównywalność informacji za kolejne lata obrotowe (zgodnie z art. 5 ust. 1 ustawy o rachunkowości) z uwzględnieniem poziomu istotności.

Zgodnie z art. 4 ust. 4a ustawy o rachunkowości dla określenia poziomu istotności przyjmuje się następujące kryteria:

- 1) suma bilansowa 1-2%,
- 2) przychody netto 0,5-1%,
- 3) wynik finansowy brutto 5%.

Wielkości niższe (rozpatrywane łącznie, a nie każda z osobna) od ustalonej jw. granicy mogą być uznane za nieistotne.

Informację dodatkową obejmującą wprowadzenie do sprawozdania finansowego oraz dodatkowe informacje i objaśnienia należy sporządzić według załącznika Nr 1 do ustawy o rachunkowości, z zachowaniem kolejności, numeracji, nazw punktów i podpunktów podanych w załączniku. W przypadku gdy zdarzenie lub wartość objęte danym punktem nie występują w spółce, należy ten punkt uwzględnić w sprawozdaniu z komentarzem „Nie dotyczy” lub „Nie występuje”.

3. Badanie sprawozdania finansowego przez firmę audytorską oraz dokonanie jego oceny przez radę nadzorczą/pełnomocnika wspólnika

Obowiązkowi badania przez firmę audytorską podlegają:

- roczne skonsolidowane sprawozdania finansowe grup kapitałowych,
- roczne sprawozdania finansowe kontynuujących działalność spółek akcyjnych (z wyjątkiem spółek będących na dzień bilansowy w organizacji), oraz
- roczne sprawozdania finansowe kontynuujących działalność spółek z ograniczoną odpowiedzialnością które osiągnęły w poprzednim roku obrotowym, za który sporządzono sprawozdanie finansowe, co najmniej dwie z trzech wielkości podanych w art. 64 ust.1 pkt 4 ustawy o rachunkowości.

Jeśli umowa spółki tak stanowi, obowiązkowi badania podlegają również roczne sprawozdania spółek z ograniczoną odpowiedzialnością nie spełniających ww. wymogów.

Procedurę wyboru firmy audytorskiej szczegółowo regulują **Wytyczne dotyczące procedury wyboru i współpracy z firmą audytorską badającą roczne sprawozdanie finansowe spółki z udziałem Skarbu Państwa.**

Na podstawie art. 219 §3 i art. 382 §3 Ksh do szczególnych obowiązków rady nadzorczej należy ocena przedkładanych na WZ/ZW sprawozdań, o których mowa w art. 231 §2 pkt 1 oraz 395 §2 pkt 1 Ksh, w zakresie ich zgodności z księgami i dokumentami, jak i ze stanem faktycznym, oraz wniosków zarządu dotyczących podziału zysku lub pokrycia straty i składanie zgromadzeniu pisemnego sprawozdania z wyników tej oceny.

W celu wykonania swoich obowiązków organ nadzoru może badać wszystkie dokumenty spółki, żądać od zarządu i pracowników sprawozdań i wyjaśnień oraz dokonywać rewizji stanu majątku spółki.

Należy przypomnieć, że w związku z art. 219 §3 i 382 §3 Ksh, rada nadzorcza zobowiązana jest do oceny wszystkich elementów sprawozdania finansowego tj.: wprowadzenia do sprawozdania finansowego, bilansu, rachunku zysków i strat, zestawienia zmian w kapitale (funduszu) własnym i rachunku przepływów pieniężnych (w przypadku, gdy spółka jest zobowiązana do sporządzenia tych pozycji sprawozdania), dodatkowych informacji i objaśnień, jak również sprawozdania z działalności oraz przedstawienia Walnemu Zgromadzeniu/Zgromadzeniu Wspólników wyników tej oceny, zaś w związku z art. 4a ustawy o rachunkowości do zapewnienia zgodności z wymogami tejże ustawy, wszystkich elementów sprawozdania finansowego i sprawozdania z działalności.

Rada Nadzorcza przed dokonaniem oceny sprawozdania finansowego i sprawozdania zarządu z działalności spółki powinna spotkać się z kluczowym biegłym rewidentem, celem omówienia wyników badań.

W przypadku, gdy firma audytorska badająca sprawozdanie finansowe wyda opinię z zastrzeżeniem, rada nadzorcza jako organ oceniający sprawozdanie finansowe zgodnie z przepisami kodeksu spółek handlowych, powinna wyjaśnić wątpliwości wynikające z zastrzeżeń oraz przedstawić swoje stanowisko, co do możliwości zatwierdzenia sprawozdania finansowego.

W spółkach z ograniczoną odpowiedzialnością, w których nie ustanowiono rady nadzorczej, opisane powyżej obowiązki wypełnia pełnomocnik wspólnika.

W spółkach z ograniczoną odpowiedzialnością, w których sprawozdanie finansowe nie zostało zbadane (brak wymogu badania ustawowego i dobrowolnego), rada nadzorcza/pełnomocnik wspólnika są zobowiązani do szczegółowego przedstawienia efektów oceny sprawozdania finansowego, tzn. oprócz stwierdzenia:

- 1) zgodności z mającymi zastosowanie przepisami dotyczącymi rachunkowości i sprawozdawczości finansowej, a także przyjętymi zasadami (polityką) rachunkowości;
- 2) prawidłowości jego sporządzenia, co do formy i treści z przepisami prawa, statutem lub umową spółki;
- 3) rzetelności sprawozdania zarządu z działalności spółki i jego zgodności z przepisami prawa oraz z informacjami zawartymi w rocznym sprawozdaniu finansowym;

do przedstawienia sytuacji majątkowej i finansowej, wyniku finansowego, ze wskazaniem na zjawiska, które w porównaniu z okresami poprzednimi w istotny sposób wpływają negatywnie lub pozytywnie na sytuację spółki oraz zagrożeń związanych z możliwością kontynuowania działalności przez spółkę.

Dokumenty sprawozdawcze spółek z ograniczoną odpowiedzialnością, które w przedstawionym przypadku nie będą zawierały sprawozdania rad nadzorczych/pełnomocnika wspólnika z oceny sprawozdania finansowego, sporządzonego zgodnie z powyższymi kryteriami, nie będą rozpatrywane przez zwyczajne zgromadzenie wspólników do czasu uzupełnienia.

4. Sprawozdania finansowe jednostek powiązanych

Do sporządzenia skonsolidowanego sprawozdania finansowego grupy kapitałowej mają zastosowanie przepisy rozdziału 6 ustawy o rachunkowości oraz Międzynarodowe Standardy Rachunkowości i Międzynarodowe Standardy Sprawozdawczości Finansowej oraz związane z nimi interpretacje ogłoszone w formie rozporządzeń Komisji Europejskiej.

Obowiązki dotyczące jednostkowego rocznego sprawozdania finansowego odnoszą się również do sporządzania, podpisywania, zatwierdzania, badania oraz publikacji skonsolidowanych sprawozdań finansowych grupy kapitałowej.

Rada nadzorcza jest zobowiązana do oceny skonsolidowanego sprawozdania grupy kapitałowej, w zakresie jaki wynika z art. 382 §3 Ksh oraz art. 219 §3 Ksh.

Ostatecznym terminem składania sprawozdań finansowych grupy kapitałowej jest dzień 30 kwietnia 2018 r.

W przypadku, jeśli rok obrotowy spółki nie upływa z końcem roku kalendarzowego, ostatecznym terminem składania sprawozdań finansowych grupy kapitałowej jest ostatni dzień czwartego miesiąca po zakończeniu roku obrotowego.

5. Sprawozdanie z płatności na rzecz administracji publicznej

Część podmiotów jest zobowiązana do przygotowywania sprawozdania z płatności na rzecz administracji publicznej. Zasady sporządzania sprawozdania z płatności na rzecz administracji publicznej oraz katalog jednostek zobowiązanych do jego opracowywania zostały uregulowane w rozdziale 6a ustawy o rachunkowości. Podmiotami, które będą zobligowane przygotować sprawozdanie z płatności, są działające w przemyśle wydobywczym lub zajmujące się wyrębem lasów pierwotnych spółki kapitałowe, spółki komandytowo-akcyjne lub takie spółki

jawne lub komandytowe, których wszystkimi współnikami ponoszącymi nieograniczoną odpowiedzialność są spółki kapitałowe, spółki komandytowo-akcyjne lub spółki z innych państw o podobnej do tych spółek formie prawnej, które:

- 1) w roku obrotowym, za który sporządzają sprawozdanie finansowe, oraz w roku poprzedzającym ten rok przekraczają co najmniej dwie z następujących trzech wielkości:
  - a) 85 000 000 zł – w przypadku sumy aktywów bilansu na koniec roku obrotowego,
  - b) 170 000 000 zł – w przypadku przychodów netto ze sprzedaży towarów i produktów za rok obrotowy,
  - c) 250 osób - w przypadku średniorocznego zatrudnienia w przeliczeniu na pełne etaty,
- 2) są podmiotami działającymi na tzw. rynku finansowym, określonymi w art. 3 ust. 1e pkt 1-6 ustawy o rachunkowości – bez względu na wielkość aktywów, przychodów i średniorocznego zatrudnienia.

Obowiązek sporządzenia tego sprawozdania wystąpi, gdy pojedyncza płatność lub suma płatności powiązanych dokonanych przez te jednostki będzie stanowiła w roku obrotowym co najmniej równowartość kwoty 424 700 zł.

Sprawozdanie z płatności na rzecz administracji publicznej przygotowuje się na dzień bilansowy wraz z rocznym sprawozdaniem finansowym. Należy je sporządzić w ciągu 3 miesięcy od tego dnia. Podpisuje je wraz z podaniem daty kierownik jednostki.

6. Zachowanie przejrzystości stosunków finansowych pomiędzy przedsiębiorstwami publicznymi a organami publicznymi

Zgodnie z art. 4 ust. 1 ustawy z dnia 22 września 2006 r. o przejrzystości stosunków finansowych pomiędzy organami publicznymi a przedsiębiorcami publicznymi oraz o przejrzystości finansowej niektórych przedsiębiorców (Dz. U. Nr 191, poz. 1411, z późn. zm.), dalej *ustawa o przejrzystości*, przedsiębiorca publiczny, w terminie 30 dni od dnia zatwierdzenia sprawozdania finansowego (z zastrzeżeniem art. 4 ust. 5 i art. 7 ustawy o przejrzystości), przekazuje właściwemu organowi nadzorującemu dokumenty i materiały dotyczące przysporzeń ze środków publicznych i ich wykorzystania oraz powiązań organizacyjnych i finansowych z organami publicznymi wraz z informacją zawierającą szczegółowe dane dot. przedsiębiorcy, opis tych powiązań, a także zestawienie oraz opis tych przysporzeń i sposobu ich wykorzystania. Szczegółowy zakres przekazywanych danych oraz wzór odpowiedniego formularza zawiera rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 21 sierpnia 2007 r. w sprawie dokumentów, materiałów oraz informacji koniecznych do oceny zachowania przejrzystości stosunków finansowych pomiędzy organami publicznymi a przedsiębiorcami publicznymi (Dz. U. Nr 162, poz. 1146).

Przedsiębiorcą publicznym w rozumieniu ww. ustawy jest każdy podmiot prowadzący działalność gospodarczą, bez względu na sposób działania oraz formę organizacyjno-prawną, w szczególności spółka handlowa, spółdzielnia, przedsiębiorstwo państwowe, towarzystwo ubezpieczeń wzajemnych oraz bank państwowy, na którego działalność organ publiczny wywiera decydujący wpływ, niezależnie od wpływu wywieranego na niego przez inne podmioty. Decydujący wpływ, zgodnie z definicją ustawodawcy, określono w art. 2 ust. 1 pkt 3 lit. a-d ustawy o przejrzystości.

Przedsiębiorca publiczny spełniający przesłanki art. 4 ust. 5 ustawy o przejrzystości (przedsiębiorca, który nie uzyskał przysporzenia ze środków publicznych w ostatnim roku obrotowym

i nie wykorzystywał w ostatnim roku obrotowym przysporzeń ze środków publicznych uzyskanych w latach poprzednich oraz nie jest przedsiębiorcą działającym w sektorze przetwórstwa przemysłowego, który w ostatnim roku obrotowym uzyskał przychody ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów w wysokości stanowiącej równowartość co najmniej 250 mln euro), zobowiązany jest złożyć właściwemu organowi nadzorującemu w terminie 30 dni od dnia zatwierdzenia sprawozdania finansowego, oświadczenie o nieuzyskaniu i niewykorzystaniu przysporzeń, zawierające podstawę prawną – tytuł tego zwolnienia oraz klauzulę następującej treści: „Jestem świadomy odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia”. Klauzula ta zastępuje pouczenie organu o odpowiedzialności karnej za składanie fałszywych oświadczeń.

W przypadku przedsiębiorców publicznych zwolnionych z obowiązków, o których mowa wyżej, na podstawie art. 7 ustawy o przejrzystości, przy składaniu wniosku o odbycie Zwyczajnego Walnego Zgromadzenia/Zwyczajnego Zgromadzenia Wspólników zarząd spółki zobowiązany jest przedłożyć podmiotowi uprawnionemu do wykonywania praw z akcji/udziałów należących do Skarbu Państwa stosowne oświadczenie o zwolnieniu i podstawie prawnej – tytule tego zwolnienia.

Ponadto, zgodnie z art. 9 ust. 1 ustawy o przejrzystości przedsiębiorca korzystający z praw specjalnych lub praw wyłącznych oraz przedsiębiorca realizujący usługi w ogólnym interesie gospodarczym, który w związku z realizacją tych usług uzyskuje przysporzenie ze środków publicznych – jeżeli prowadzi inny rodzaj działalności gospodarczej niż działalność, której dotyczą te prawa lub usługi, z zastrzeżeniem art. 13 ustawy o przejrzystości, w terminie 30 dni od dnia zatwierdzenia sprawozdania finansowego, przekazuje organowi publicznemu, który udzielił mu praw specjalnych lub praw wyłącznych lub powierzył realizację usług w ogólnym interesie gospodarczym niezbędne dokumenty, materiały i informacje szczegółowo określone w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 21 sierpnia 2007 r. w sprawie dokumentów, materiałów oraz informacji koniecznych do oceny zachowania przejrzystości finansowej niektórych przedsiębiorców (Dz. U. Nr 162, poz. 1147).

III. Gospodarka kapitałami własnymi spółki

- 1.** Kierunkowe zasady podziału zysku netto za 2017 r. w spółkach z udziałem Skarbu Państwa (niniejsze wytyczne nie uwzględniają szczególnych uregulowań wynikających z odrębnych przepisów)

Pobór dywidendy jest uprawnieniem akcjonariusza/wspólnika wynikającym z jego kapitałowego zaangażowania w spółkę.

Mając na względzie uzyskany wynik ekonomiczny spółki i stosując indywidualne podejście do sytuacji w konkretnej spółce, w procesie decyzyjnym należy uwzględnić długoterminowe (planowanie z poziomu strategicznego) i krótkoterminowe (analiza danego roku obrotowego) oczekiwania dywidendowe akcjonariuszy.

- 1) W szczególności będą brane pod uwagę:
  - a) potrzeby kapitałowe spółki oraz struktura jej kapitału, w tym konieczność dokonania odpisów na kapitały spółki zgodnie z Ksh i umową/statutem spółki,

- b) konieczność pokrycia nierozliczonej straty z lat ubiegłych,
  - c) realizowane projekty inwestycyjne, ze szczególnym uwzględnieniem działań innowacyjnych, wynikające z długookresowej strategii zaopiniowanej pozytywnie przez radę nadzorczą lub innych szczegółowych dokumentów np. planu rozwoju, programu restrukturyzacji, biznesplanu przedsięwzięcia itp.,
  - d) poziom zadłużenia spółki,
  - e) w przypadku instytucji finansowych – uwzględnienie rekomendacji i indywidualnych zaleceń Komisji Nadzoru Finansowego;
- 2) Co do zasady oczekiwana wysokość dywidendy powinna być nie wyższa niż 60% zysku netto spółki za dany rok (w jednoosobowej spółce Skarbu Państwa pomniejszonego o dokonaną wpłatę z zysku);
- 3) Walne Zgromadzenie/Zgromadzenie Wspólników odstępuje od poboru dywidendy, gdy:
- a) suma strat z lat poprzednich wykazana w bilansie spółki jest wyższa od kwoty osiągniętego zysku netto za rok obrotowy,
  - b) Skarb Państwa przekazuje spółce, w danym roku, pomoc finansową (w szczególności dotację), poręcza kredyty lub umarza długi,
  - c) spółka realizuje misję publiczną bądź zadania publiczne¹; jednakże w sytuacji, gdy zysk takich spółek jest wynikiem działalności komercyjnej dopuszczalna jest wypłata dywidendy;
- 4) Walne Zgromadzenie/Zgromadzenie Wspólników może odstąpić od poboru dywidendy w całości lub znacznie ogranicza jej wysokość, w przypadku:
- a) realizacji przez spółkę określonej strategii inwestycyjnej, w szczególności, gdy organy spółki wnioskuje o przeznaczenie całości lub części zysku netto na kapitał zapasowy lub kapitał rezerwy, z wyraźnym wskazaniem na konkretne projekty i zadania innowacyjne oraz rozwojowe, wynikające z przyjętej strategii, wspomagającej realizację długookresowej polityki gospodarczej państwa,
  - b) realizacji przez spółkę akwizycji, w szczególności wynikających z przyjętej strategii.
  - c) gdy w danym roku obrotowym zysk jest wynikiem aktualizacji wyceny wartości aktywów lub rozwiązania rezerw;
- 5) Po przeanalizowaniu wniosku spółki i zweryfikowaniu jego zasadności podejmuje się decyzję w sprawie pobrania dywidendy. Wysokość dywidendy ustala się z uwzględnieniem wskaźników rentowności, płynności, zadłużenia, w szczególności takich wskaźników, jak:
- a) wskaźniki ROE, ROA – stopa zwrotu z kapitału własnego liczona dla zysku netto oraz stopa zwrotu z aktywów, która wskazuje na efektywność gospodarowania aktywami w spółce oraz określa celowość dystrybucji jej zysków,
  - b) wskaźnik płynności bieżącej, liczony jako stosunek aktywów obrotowych do zobowiązań krótkoterminowych ogółem, którego wartość – w zależności od branży, specyfiki działalności spółki – wskazująca na nadpłynność (minimum na poziomie 2,0) w uzasadnionych przypadkach może stanowić przesłankę do wzrostu oczekiwań co do wysokości dywidendy,

---

¹ Zdefiniowane w art. 2 pkt 8 ustawy z dnia 16 grudnia 2016 r. o zasadach zarządzania mieniem państwowym (Dz. U. z 2016 r. poz. 2259, z późn. zm.), bądź w art. 1 ust. 3 pkt 10 ustawy z dnia 9 czerwca 2016 o zasadach kształtowania wynagrodzeń osób kierujących niektórymi spółkami.

- c) wskaźnik EBITDA – liczony jako zysk operacyjny i amortyzacja, pokazujący wynik z działalności przedsiębiorstwa osiągnany przy wykorzystaniu kapitałów własnych oraz finansowania zewnętrznego,
- d) wskaźnik zadłużenia np. wskaźnik dług netto²/EBITDA – informujący o możliwości pokrycia zobowiązań długoterminowych środkami pieniężnymi uzyskanymi przez spółkę w wyniku prowadzenia działalności operacyjnej.

Zamiast wskaźnika dług netto/EBITDA mogą być też wykorzystywane wskaźniki takie, jak wskaźnik zadłużenia aktywów, wskaźnik zadłużenia kapitału własnego lub pokrewne.

W przypadku banków wysokość dywidendy powinna być ustalana z uwzględnieniem wskaźników adekwatności kapitałowej, określających kryteria dywidendowe na poziomie rekomendowanym przez Komisję Nadzoru Finansowego oraz innych wymogów nadzorczych, dotyczących sytuacji kapitałowej banków.

W przypadku instytucji ubezpieczeniowych wysokość dywidendy powinna być ustalana z uwzględnieniem wskaźnika pokrycia wymagań kapitałowych określonego przez Komisję Nadzoru Finansowego oraz innych wymogów nadzorczych dotyczących sytuacji kapitałowej instytucji ubezpieczeniowych.

Pobór dywidendy jest szczególnie uzasadniony, gdy zyski spółki wynikają głównie ze zmian otoczenia gospodarczego, a w szczególności uwarunkowań makroekonomicznych, takich jak zmiany cen surowców i innych materiałów podstawowych, materiałów pomocniczych, paliw, części zamiennych, opakowań, które służą wytworzeniu wyrobów gotowych lub usług. Czynnikiem przemawiającym za zwiększeniem dywidendy jest także brak strategii rozwoju spółki lub niepełna realizacja planów inwestycyjnych, a także sytuacja kiedy zysk wynika ze sprzedaży nieruchomości.

Żaden z powyższych wskaźników nie stanowi samoistnej przesłanki za obniżeniem lub podwyższeniem poziomu dywidendy.

Proces analityczno-decyzyjny w sprawie zaniechania lub poboru dywidendy i jej wysokości dokumentuje Departament Nadzoru³. Ma on możliwość wyboru wskaźników z przedstawionego katalogu otwartego, w tym wskaźników zadłużenia, adekwatnych do oceny sytuacji ekonomiczno-finansowej danej spółki.

- 6) Kwotę zysku (w jednoosobowej spółce Skarbu Państwa pomniejszoną o dokonaną wpłatę z zysku) po pobraniu dywidendy dzieli się w sposób następujący:
  - a) minimum 60% kwoty zysku netto pozostałej po odliczeniach – z przeznaczeniem na kapitał zapasowy i ewentualnie pozostałe kapitały rezerwowe (cele rozwojowe),
  - b) maksimum 40% kwoty zysku netto pozostałej po odliczeniach – z przeznaczeniem na inne cele (wypłaty nagród z zysku wraz z obciążeniami i zasilenie ZFŚS).

Odpisu na cele wymienione w lit. b) dokonuje się z części zysku wypracowanego, tj. pochodzącego z podstawowej działalności spółki, pod warunkiem pobrania dywidendy. Odpisy na te cele nie mogą być wyższe od dywidendy. Departament Nadzoru może rozważyć odstępnie od tej zasady w wyjątkowych wypadkach, np. brak podwyżek płac w spółce w ostatnich latach spowodowany realizacją procesu restrukturyzacji.

---

² Przez pojęcie długu netto należy rozumieć zobowiązania długoterminowe pomniejszone o środki pieniężne.

³ Pod pojęciem Departament Nadzoru rozumie się w dokumencie jednostkę organizacyjną sprawującą nadzór właścicielski w danej instytucji.

2. Odpisy na cele rozwojowe

1) Kapitał zapasowy

Zgodnie z przepisem art. 396 §1 Ksh, w spółkach akcyjnych na pokrycie strat należy tworzyć kapitał zapasowy, do którego przelewa się co najmniej 8% zysku za dany rok obrotowy, dopóki kapitał ten nie osiągnie co najmniej 1/3 kapitału zakładowego – określenie „co najmniej” nie oznacza, że kwota odpisów na ten kapitał nie może być wyższa. Jeśli umowa spółki tak stanowi, zasady te obowiązują w spółkach z o.o.

2) Pozostałe kapitały rezerwowe

Wnosząc o odpis z zysku netto na pozostałe kapitały rezerwowe z przeznaczeniem na rozwój (wzrost finansowych lub niefinansowych aktywów trwałych), zarząd powinien przedstawić szczegółowe uzasadnienie do takiego wniosku.

3. Odpisy na inne cele – nagrody z zysku

Przy podziale zysku netto za 2017 r. WZ/ZW będzie przyjmowało generalną zasadę wypłaty nagród z zysku w wysokości nie wyższej niż 8,5% podstawy naliczenia nagrody, tj. kwoty wynagrodzeń obciążających koszty w danym podmiocie gospodarczym w ocenianym roku obrotowym, z wyłączeniem wynagrodzeń osób wymienionych w art. 1 ust. 3 pkt 1-3 ustawy z dnia 9 czerwca 2016 r. o zasadach kształtowania wynagrodzeń osób kierujących niektórymi spółkami (Dz. U. poz. 1202, z późn. zm.), dalej *ustawa o zasadach kształtowania wynagrodzeń*.

Do propozycji podziału zysku netto należy dołączyć uzasadnienie wraz z podaniem podstawy wypłaty nagrody z zysku i wskazaniem łącznej kwoty obciążeń od nagród.

Zabrania się uruchamiania zaliczkowej wypłaty nagród z zysku dla pracowników.

W związku z obowiązywaniem przepisów ustawy o zasadach kształtowania wynagrodzeń członkom zarządów, nie przysługuje roszczenie z tytułu udziału w zysku – w związku z tym **zasady podziału zysku nie dotyczą osób wymienionych w ustawie, w tym członków zarządów.**

Nie ma możliwości przyznania nagród lub premii z zysku członkom rady nadzorczej/pełnomocnikom wspólnika.

4. Zakładowy Fundusz Świadczeń Socjalnych

Środki Zakładowego Funduszu Świadczeń Socjalnych zgodnie z art. 7 ust. 4 ustawy z dnia 4 marca 1994 r. o zakładowym funduszu świadczeń socjalnych (Dz. U. z 2016 r. poz. 800, tekst jednolity z późn. zm.) można dodatkowo zwiększyć o odpisy z zysku netto do podziału.

Należy przyjąć, że kwota odpisu z zysku netto do podziału nie powinna przekroczyć 1000 zł na jednego pracownika (według stanu zatrudnienia na koniec roku obrotowego).

5. Pokrywanie straty bilansowej

W przypadku, gdy spółka zamknęła rok obrotowy stratą netto i/lub wykazuje w bilansie stratę z lat ubiegłych, możliwe jest jej pokrycie z kapitału zapasowego, a gdy zabraknie tego kapitału, należy wnioskować o pokrycie różnicy z pozostałych kapitałów rezerwowych z wyłączeniem kapitału powstałego z aktualizacji wyceny (jeśli są utworzone i tylko z części, która nie

została przeznaczona przez WZ/ZW na określony cel) lub z kapitału zapasowego odtworzonego w latach następnych. W przypadku, gdy spółka w kilku kolejnych latach poniosła stratę netto, a jest możliwe obniżenie kapitału zakładowego, władze spółki powinny rozważyć możliwość złożenia wniosku do WZ/ZW o dokonanie takiej czynności przy uwzględnieniu możliwości wynikających z umowy/ statutu spółki i Ksh – wnioskując o umorzenie części akcji/ udziałów lub też obniżenie wartości nominalnej akcji/ udziału w taki sposób, żeby powstała możliwość pokrycia nierozliczonych strat z lat ubiegłych i straty roku obrotowego.

6. Użycie kapitałów spółki

Zgodnie z brzmieniem art. 396 §5 Ksh, o użyciu kapitału zapasowego i rezerwowych decyduje Walne Zgromadzenie. Kapitał (fundusz) z aktualizacji wyceny może w ciągu roku obrotowego zasilać kapitał zapasowy zgodnie z art. 31 ust. 4 z zastrzeżeniem art. 32 ust. 5 ustawy o rachunkowości, przy czym czynność ta (przedstawiona w dodatkowych informacjach i objaśnieniach) wymaga uchwały Walnego Zgromadzenia zatwierdzającego roczne sprawozdanie finansowe.

7. Wniosek zarządu o podjęcie decyzji co do dalszego istnienia spółki

Jeżeli zachodzi sytuacja określona w art. 233 §1/art. 397 Ksh, zarząd składając wniosek do WZ/ZW o podjęcie decyzji co do dalszego istnienia spółki, powinien przedstawić swoje stanowisko w tej sprawie oraz stanowisko rady nadzorczej/pełnomocnika wspólnika.

Jeśli zdaniem zarządu istnieją przesłanki, które dają spółce możliwość odzyskania równowagi finansowej i gospodarczej (układ z wierzycielami, restrukturyzacja firmy), zarząd bezwzględnie powinien przedstawić wiarygodny program restrukturyzacji wraz z projekcjami finansowymi, którego realizacja docelowo zapewni Spółce generowanie zysku z działalności podstawowej. W przypadku, jeżeli w spółce jest realizowany program restrukturyzacji, do wniosku o dalsze istnienie winno być dołączone sprawozdanie o stopniu realizacji programu wraz z określeniem prawdopodobieństwa osiągnięcia końcowego sukcesu.

Powyższe powinno być stosowane również w przypadku zwołania przez zarząd Nadzwyczajnego WZ/ZW w sprawie podjęcia decyzji co do dalszego istnienia spółki.

Do sumy kapitałów, o której mowa w art. 233 §1/art. 397 Ksh, należy włączyć kapitał (fundusz) z aktualizacji wyceny.

IV. Sprawozdawczość zarządu spółki

---

1. Dokumenty przedkładane celem odbycia Zwyczajnego Walnego Zgromadzenia / Zwyczajnego Zgromadzenia Wspólników⁴

W celu odbycia Zwyczajnego Walnego Zgromadzenia / Zwyczajnego Zgromadzenia Wspólników, zarząd spółki przedkłada następujące dokumenty:

- 1) Wniosek zarządu o odbycie ZWZ / ZZW⁵.
- 2) Sprawozdanie finansowe za rok obrotowy 2017, obejmujące:
  - a) wprowadzenie do sprawozdania finansowego,
  - b) bilans,
  - c) rachunek zysków i strat,
  - d) zestawienie zmian w kapitale (funduszu) własnym (o ile jest sporządzane),
  - e) rachunek przepływów pieniężnych (o ile jest sporządzany),
  - f) dodatkowe informacje i objaśnienia.
- 3) Sprawozdanie zarządu z działalności spółki w roku obrotowym 2017.
- 4) Sprawozdanie z działalności zarządu jako organu spółki
(może zostać włączone do Sprawozdania z działalności spółki w roku obrotowym).
- 5) Wniosek zarządu (w formie uchwały) w sprawie podziału zysku lub sposobu pokrycia straty – zawierający propozycję podziału zysku (pokrycia straty) wraz z uzasadnieniem.
- 6) Sprawozdanie firmy audytorskiej z badania sprawozdania finansowego.
- 7) Sprawozdanie rady nadzorczej/pełnomocnika wspólnika z oceny sprawozdania finansowego za rok obrotowy 2017, sprawozdania zarządu z działalności spółki oraz wniosku zarządu w sprawie podziału zysku lub pokrycia straty, zgodnie z kryteriami zawartymi w art. 382 §3 i §4 Ksh (odpowiednio art. 219 §3 i §4) – wraz z dołączonymi uchwałami/opiniami rady nadzorczej/pełnomocnika wspólnika dotyczącymi:
  - a) oceny sprawozdania finansowego wraz ze stwierdzeniem jego zgodności z księgami i dokumentami, jak i ze stanem faktycznym oraz wnioskiem do ZWZ/ZZW o zatwierdzenie lub odrzucenie tego sprawozdania,
  - b) oceny sprawozdania zarządu z działalności spółki, wraz ze stwierdzeniem jego zgodności z księgami i dokumentami oraz z wnioskiem o zatwierdzenie lub odrzucenie tego sprawozdania,
  - c) oceny wniosku zarządu dotyczącego podziału zysku netto lub pokrycia straty netto.
- 8) Sprawozdanie rady nadzorczej jako organu spółki z działalności w roku obrotowym 2017, wraz z załączoną uchwałą rady nadzorczej dotyczącą przyjęcia tego sprawozdania lub sprawozdanie pełnomocnika wspólnika z działalności w roku 2017.

---

⁴ Zestawienie dokumentów przedstawianych przez spółki publiczne Walnemu Zgromadzeniu regulują przepisy rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 19 lutego 2009 r. w sprawie informacji bieżących i okresowych przekazywanych przez emitentów papierów wartościowych oraz warunków uznawania za równoważne informacji wymaganych przepisami prawa państwa niebędącego państwem członkowskim (Dz. U. z 2014 r. poz. 133, tekst jednolity z późn. zm.).

⁵ Tryb zwołania Walnego Zgromadzenia spółki publicznej jest zgodny z art. 402 Ksh.

- 9) Uchwała rady nadzorczej/wniosek pełnomocnika wspólnika w sprawie wniosku do WZ/ZW o udzielenie lub nieudzielenie absolutorium członkom zarządu spółki. Uchwała rady nadzorczej będąca wnioskiem o nieudzielenie absolutorium lub wniosek pełnomocnika wspólnika powinny zawierać uzasadnienie podjętej decyzji.
- 10) W przypadku upływu kadencji zarządu spółki:
- uchwała rady nadzorczej lub wniosek pełnomocnika wspólnika w sprawie powołania członków zarządu na następną kadencję, wraz z protokołem z postępowania kwalifikacyjnego (jeżeli uchwała taka zostanie podjęta powzięty przed terminem przekazania dokumentów na ZWZ/ZZW),
  - protokół z wyboru członka zarządu wybranego przez pracowników zgodnie z art. 16 ustawy z dnia 30 sierpnia 1996 r. o komercjalizacji i niektórych uprawnieniach pracowników (Dz. U. z 2017 r. poz. 1055, tekst jednolity).
- 11) W przypadku upływu kadencji rady nadzorczej, w spółkach w których pracownicy (rolnicy lub rybacy) wybierają swojego przedstawiciela do rady nadzorczej – protokół z wyborów przedstawicieli pracowników (rolników lub rybaków) do rady nadzorczej na następną kadencję wraz z dokumentami potwierdzającymi, że wybrane osoby spełniają wymogi określone w art. 19 ustawy z dnia 16 grudnia 2016 r. o zasadach zarządzania mieniem państwowym (Dz. U. z 2016 r. poz. 2259, z późn. zm.) i art. 214 i 387Ksh.
- Zgromadzenie w jednoosobowej spółce Skarbu Państwa odbywa się bez formalnego zwołania tj. w trybie art. 240 lub art. 405 § 1 Ksh.

2. Sprawozdanie zarządu z działalności spółki w roku 2017

Sprawozdanie zarządu z działalności spółki w 2017 r. winno być opracowane w sposób rzetelny i przejrzysty, a więc powinno obejmować istotne informacje niezbędne do ogólnej oceny sytuacji gospodarczej jednostki, działalności w roku obrotowym oraz ryzyka prowadzenia dalszej działalności. Przedstawiony poniżej wzór należy potraktować w sposób elastyczny. Materiał może być uzupełniony o inne – zdaniem zarządu ważne – informacje o działalności spółki w 2017 r.

(WZÓR)

SPRAWOZDANIE ZARZĄDU Z DZIAŁALNOŚCI SPÓŁKI W ROKU 2017⁶

Przy sporządzaniu przedmiotowego sprawozdania, w szczególności w zakresie zasad jego sporządzania i prezentacji w nim informacji oraz cech jakościowych, zaleca się korzystanie

---

⁶ Wzór nie dotyczy spółek publicznych, w których treść sprawozdania zarządu jest regulowana przepisami rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 19 lutego 2009 r. w sprawie informacji bieżących i okresowych przekazywanych przez emitentów papierów wartościowych oraz warunków uznawania za równoważne informacji wymaganych przepisami prawa państwa niebędącego państwem członkowskim.

z wytycznych (wskazówek) zawartych w Krajowym Standardzie Rachunkowości Nr 9 „Sprawozdanie z działalności”, stanowiącym załącznik do uchwały Nr 6/2014 Komitetu Standardów Rachunkowości z dnia 15 kwietnia 2014 r., ogłoszonym w Komunikacie Nr 4 Ministra Finansów z dnia 30 kwietnia 2014 r. (Dziennik Urzędowy Ministra Finansów z dnia 15 maja 2014 r. poz. 17).

1. Dane wstępne

- 1.1. Informacje ogólne o spółce z uwzględnieniem wpływów, jaki na działalność spółki i jej położenie wywarły m.in.:
  - a) ogólny stan gospodarki (np. przepisy prawa, czynniki ekologiczne itp.),
  - b) warunki w branży, w której funkcjonuje spółka (np. sytuacja na rynku, konkurencja itp.),
  - c) czynniki bezpośrednio zależne od spółki (np. strategia sprzedaży, wykorzystanie możliwości produkcyjnych, strategia finansowania).
- 1.2. Informacje o nabyciu udziałów (akcji) własnych, a w szczególności celu ich nabycia, liczbie i wartości nominalnej, ze wskazaniem, jaką część kapitału zakładowego reprezentują, cenie nabycia oraz cenie sprzedaży tych udziałów (akcji) w przypadku ich zbycia.
- 1.3. Struktura organizacyjna:
  - a) zakłady produkcji podstawowej i ich zatrudnienie,
  - b) wydziały produkcji pomocniczej i ich zatrudnienie,
  - c) schemat organizacyjny spółki z uwzględnieniem posiadanych oddziałów (zakładów),
  - d) zmiany struktury organizacyjnej w ciągu roku obrotowego w poszczególnych obszarach działalności spółki.
- 1.4. Sytuacja kadrowo-płacowa spółki:
  - 1.4.1. zatrudnienie średnioroczne i stan zatrudnienia na koniec roku w podziale na pracowników produkcyjnych i nieprodukcyjnych,
  - 1.4.2. przedsięwzięcia z zakresu zmiany zatrudnienia i jego struktury,
  - 1.4.3. krótkie omówienie systemu wynagrodzeń obowiązującego w spółce, z podaniem średniej miesięcznej płacy brutto w badanym okresie, w tym dla poszczególnych stanowisk,
  - 1.4.4. istotne informacje mające wpływ na sytuację kadrowo-płacową, w tym:
    - a) świadczenia na rzecz pracowników, szkolenia itp.
    - b) zmiany warunków płacy,
    - c) zwolnienia grupowe,
    - d) spory zbiorowe,
    - e) rozwiązanie, zawieszenie, zawarcie zakładowego lub zbiorowego układu pracy.
- 1.5. Sytuacja majątkowa, w tym:
  - a) informacja o stanie majątku posiadanego przez Spółkę (powierzchnia ogółem, w tym grunty własne, w użytkowaniu wieczystym, inne), podać powierzchnię i krótki opis posiadanego majątku,
  - b) informacja dotycząca obiektów socjalno-bytowych z wyszczególnieniem sposobu zarządzania (np. umowa dzierżawy, itp.),

- c) zmiany w majątku spółki ze szczególnym uwzględnieniem przedmiotu zbycia, trybu, podstawy podjęcia decyzji – w ujęciu wartościowym i procentowym zmian w stosunku do aktywów spółki jak i danej pozycji bilansowej,
  - d) informacja o majątku Spółki dzierżawionym innym podmiotom i o dzierżawie przez Spółkę majątku od innych podmiotów (powierzchnia i krótki opis),
  - e) informacja, czy w przypadku rozporządzenia składnikami aktywów trwałych w rozumieniu ustawy o rachunkowości, zaliczonymi do wartości niematerialnych i prawnych, rzeczowych aktywów trwałych lub inwestycji długoterminowych, w tym wniesienie jako wkładu do spółki lub spółdzielni, jeżeli wartość rynkowa tych składników przekracza wartość 5% sumy aktywów w rozumieniu ustawy o rachunkowości, ustalonych na podstawie ostatniego zatwierdzonego sprawozdania finansowego, a także oddanie tych składników do korzystania innemu podmiotowi, na okres dłuższy niż 180 dni w roku kalendarzowym, na podstawie czynności prawnej, jeżeli wartość rynkowa przedmiotu czynności prawnej przekracza 5% sumy aktywów, spółka uzyskała zgodę walnego zgromadzenia/ zgromadzenia wspólników.
- 1.6. Wielkość i struktura produkcji i sprzedaży, w tym:
- a) polityka asortymentowa, stopień wykorzystania zdolności produkcyjnych, struktura wieku parku maszynowego i zmiany w tym zakresie, informacje o systemach jakości produkcji,
  - b) rentowność brutto i netto liczona jako stosunek wyniku finansowego (brutto i netto) w danej grupie, do przychodów ze sprzedaży danej grupy wyrobów bez VAT, zgodnie z metodologią GUS, w roku sprawozdawczym i poprzednim.
- 1.7. Znaczący wzrost niepieniężnych i rzeczowych aktywów trwałych, które wystąpiły w omawianym okresie, bądź są przewidywane w dalszych latach, wraz z podaniem źródeł ich finansowania (nakłady zakończone, w toku i rozpoczęte) oraz ich struktura rzeczowa, wynikająca ze strategii spółki.
- 1.8. Ważniejsze osiągnięcia w dziedzinie badań i rozwoju technicznego.
- 1.9. Omówienie stopnia realizacji zleconych przez WZ/ZW konkretnych zadań do wykonania w spółce oraz w przypadku ich niewykonania, podanie przyczyn takiego stanu.
- 1.10. Ochrona środowiska z uwzględnieniem sankcji i opłat grożących jednostce z tego tytułu. W przypadku branży elektroenergetycznej i chemii ciężkiej należy przedstawić informacje o spełnianiu norm z zakresu ochrony środowiska, a w tym w szczególności stopień jego zanieczyszczenia, kary zapłacone z tego tytułu, wdrożone i wdrażane normy ISO, a także realizowane nakłady z tytułu niefinansowych aktywów trwałych w zakresie ochrony środowiska.
- 1.11. Informacja o stanie ewentualnych roszczeń restrykcyjnych zgłaszanych do majątku Spółki (krótki opis wraz z podaniem powierzchni i % udziału w aktywach spółki).
- 1.12. Informacja o realizacji programu strategicznego.

2. Dane ekonomiczno-finansowe

- 2.1. Omówienie struktury kosztów w układzie rodzajowym i kalkulacyjnym za rok sprawozdawczy i poprzedni, z podaniem przyczyn ewentualnych zmian udziału poszczególnych kosztów.
- 2.2. Omówienie pkt 2.9. i 2.10. Dodatkowych informacji i objaśnień, tj. wyszczególnienie poniesionych w ostatnim roku i planowanych na następny rok nakładów na niefinansowe aktywa trwałe i na ochronę środowiska, a także omówienie kwot i charakteru poszczególnych pozycji przychodów lub kosztów o nadzwyczajnej wartości lub które wystąpiły incydentalnie.
- 2.3. Omówienie poręczeń i gwarancji udzielonych przez spółkę m.in. „zagrożonych”, kwestie związane z przekroczeniem limitów określonych w art. 33 ust. 1 ustawy z dnia 8 maja 1997 r. o poręczeniach i gwarancjach udzielanych przez Skarb Państwa oraz niektóre osoby prawne (Dz. U. z 2015 r., poz.1052, z późn. zm.).
- 2.4. Wykaz głównych należności wg poniższych wzorów.

Okres przeterminowania	Kwota w zł	Udział %
Należności przeterminowane do 3 miesięcy		
Należności przeterminowane powyżej 3 do 6 miesięcy		
Należności przeterminowane powyżej 6 do 12 miesięcy		
Należności przeterminowane powyżej 12 miesięcy		
RAZEM		100%
Udział należności spornych w należnościach ogółem		
Należności ogółem		100%

- 2.5. Zobowiązania ogółem, w tym przeterminowane, z uwzględnieniem zobowiązań wobec budżetu z poszczególnych tytułów:
  - a) Zobowiązania ogółem - ..... zł,
  - b) Zobowiązania przeterminowane - ..... zł (.....% zobowiązań ogółem),
w tym:
    - Zobowiązania przeterminowane wobec budżetu - .....zł,
(.....% zobowiązań wobec budżetu)
w tym, wg poszczególnych tytułów:
      - 1). tytuł - ..... zł (% zobowiązań przeterminowanych wobec budżetu),
      - 2). tytuł - ..... zł (% zobowiązań przeterminowanych wobec budżetu, itd.).
- 2.6. Korzystanie z kredytów bankowych w ciągu roku:

Kwota kredytu	Koszty kredytu	Data zaciągnięcia	Okres spłaty
1.			
2. itd.			

W punkcie tym należy udzielić informacji, czy w przypadku zaciągnięcia kredytów:

- pod zastaw, hipotekę lub przewłaszczenie aktywów trwałych jako zabezpieczenie linii kredytowej o równowartości przekraczającej wartość 5% sumy aktywów w rozumieniu ustawy o rachunkowości, spółka uzyskała zgodę w uchwale ZW/WZ.

- 2.7. Zestawienie (sprawozdanie) kwotowe i podmiotowe z krótkim uzasadnieniem, analizą celowości oraz efektywności:
- a) przekazanych przez spółkę darowizn lub zawarcia innej umowy o podobnym skutku o wartości przekraczającej 20 000 złotych lub 0,1% sumy aktywów w rozumieniu ustawy o rachunkowości, ustalonych na podstawie ostatniego zatwierdzonego sprawozdania finansowego,
  - b) dokonanych zwolnień z długu lub zawarcie innej umowy o podobnym skutku o wartości przekraczającej 50 000 złotych lub 0,1% sumy aktywów w rozumieniu ustawy o rachunkowości, ustalonych na podstawie ostatniego zatwierdzonego sprawozdania finansowego, wraz z określeniem beneficjentów pomocy i informacją, czy organ nadzoru wyrażał zgodę na takie działania.
  - c) wydatków reprezentacyjnych, a także na usługi prawne, usługi marketingowe, usługi w zakresie stosunków międzyludzkich (public relations) i komunikacji społecznej oraz usługi doradztwa związanego z zarządzaniem,
- 2.8. Omówienie instrumentów finansowych w zakresie:
- a) ryzyka: zmiany cen, kredytowego, istotnych zakłóceń przepływów środków pieniężnych oraz utraty płynności finansowej, na jakie narażona jest spółka,
  - b) przyjętych przez spółkę celów i metod zarządzania ryzykiem finansowym, łącznie z metodami zabezpieczenia istotnych rodzajów planowanych transakcji, dla których stosowana jest rachunkowość zabezpieczeń.
- 2.9. Wyszczególnienie pomocy finansowej, łącznie z gwarancjami, otrzymanej od Skarbu Państwa oraz zobowiązań podjętych przez Skarb Państwa w imieniu spółki.
- 2.10. Zestawienie istotnych transakcji pomiędzy spółką a podmiotami powiązаныmi.
- 2.11. Przedstawienie stopnia realizacji wyznaczonych do osiągnięcia przez spółkę wyników ekonomiczno-finansowych oraz w przypadku ich niewykonania podanie przyczyn takiego stanu oraz dalszych zamierzeń w tym zakresie.
- 2.12. Przedstawienie:
- a) kluczowych finansowych wskaźników efektywności związanych z działalnością spółki,
  - b) kluczowych niefinansowych wskaźników efektywności związanych z działalnością spółki oraz informacji dotyczących zagadnień pracowniczych i środowiska naturalnego.
- 2.13. Przedstawienie:
- a) syntetycznej analizy ekonomiczno-finansowej podmiotów, w których spółka posiada akcje/udziały wykazywane jako inwestycje długoterminowe aktywów oraz uzasadnienia zaangażowania kapitałowego w tych podmiotach,
  - b) wykazu podmiotów, w których spółka posiada pośrednio przynajmniej 10% głosów na WZ/ZW wraz ze związłą analizą celowości takiego zaangażowania kapitałowego (w przypadku trudnych do opisanie powiązań właścicielskich należy sporządzić schemat zależności kapitałowych).
- 3. Przewidywane kierunki rozwoju spółki**
- 3.1. Przedstawienie kierunków rozwoju ze wskazaniem zagrożeń i ryzyka, jakie mogą wystąpić w spółce.

- 3.2. Opis możliwości rozwoju przewidywanej sytuacji finansowej, w tym bilans i rachunek zysków i strat w 2018 r.
- 3.3. Strategia spółki na najbliższe lata uwzględniająca m.in. możliwość pozyskania rynków zbytu, przewidywaną wielkość produkcji oraz niezbędne potrzeby inwestycyjne przedstawione w formie wieloletniego planu inwestycyjnego.

4. Działania restrukturyzacyjne i koszty ich wdrożenia

- 4.1. Omówienie stopnia realizacji programu naprawczego, jeśli taki jest realizowany.
- 4.2. Działania związane z restrukturyzacją organizacyjną, majątkową, zatrudnienia i obniżką kosztów wytwarzania, w tym m.in. informacja dotycząca tworzonych spółek:
  - a) struktura własności kapitału,
  - b) forma pokrycia kapitału,
  - c) podstawa prawna i ekonomiczna podjęcia decyzji.
- 4.3. Restrukturyzacja finansowa (postępowanie układowe, ugodowe postępowanie bankowe).
- 4.4. Inne działania w tym zakresie.

5. Informacje dodatkowe

- 5.1. Sprawozdanie z działalności spółki powinno również obejmować inne istotne informacje dla oceny sytuacji spółki np. wskaźniki finansowe i niefinansowe, a także dodatkowe wyjaśnienia do kwot wykazanych w sprawozdaniu finansowym, dane i analizy zapewniające porównywalność wyników w przypadku różnych okresów sprawozdawczych, itp.

Uwaga: jeśli długość okresu działalności spółki, za który jest sporządzane sprawozdanie finansowe jest nieporównywalna z długością poprzedniego okresu sprawozdawczego, co powoduje nieporównywalność przedstawionych w sprawozdaniu finansowym wyników ekonomiczno-finansowych spółki za te okresy, zarząd powinien w tym punkcie przedstawić dodatkowe dane, informacje i analizy zapewniające porównywalność wyników.

- 5.2. Podmioty uprawnione do wykonywania praw z akcji/udziałów należących do Skarbu Państwa mogą wymagać umieszczenia w informacjach dodatkowych innych punktów sprawozdawczych, uwzględniających specyfikę nadzorowanych sektorów lub branż (np. sektora energetycznego, spółek publicznej radiofonii i telewizji, etc.).

6. Inne ważne zdarzenia mające istotny wpływ na działalność jednostki, które nastąpiły w roku obrotowym lub są przewidziane w dalszych latach

(w punkcie tym należy również omówić kwestie związane z zawarciem lub rozwiązaniem umów handlowych, rozpoczęciem lub zakończeniem sporów, toczącymi się wobec spółki – wszczętymi przez spółkę – postępowaniami sądowymi, odwoławczymi oraz ewentualnymi roszczeniami i przeprowadzonymi kontrolami zewnętrznymi, a także awariami, wypadkami i zmianami przepisów prawa mającymi istotny wpływ na funkcjonowanie spółki)

.....
(miejsowość, data sporządzenia)

Podpisy członków zarządu (identyfikujące poszczególnych członków zarządu):

- 1) ..... 2) .....
3) ..... 4) .....

3. Sprawozdanie z działalności zarządu jako organu spółki

Sprawozdanie to powinno zawierać informacje o:

- 1) kadencji zarządu, dacie powołania i składzie osobowym zarządu w bieżącej kadencji,
- 2) zmianach w składzie zarządu na przestrzeni ostatniego roku obrotowego,
- 3) wewnętrznym podziale zadań i pełnionych funkcjach przez członków zarządu,
- 4) ustanowionych i odwołanych prokurach,
- 5) odbytych posiedzeniach zarządu i podjętych uchwałach,
- 6) realizacji uchwał WZ/ZW w roku obrotowym 2017 oraz zaleceń podmiotu uprawnionego do wykonywania praw z akcji/udziałów należących do Skarbu Państwa kierowanych do spółki w 2017 r.,
- 7) najważniejszych działaniach i decyzjach podjętych przez zarząd mających wpływ na sytuację ekonomiczno- finansową i działalność spółki.

V. Sprawozdawczość Rady Nadzorczej⁷

1. Sprawozdanie rady nadzorczej z oceny sprawozdania finansowego za rok obrotowy 2017, sprawozdania zarządu z działalności spółki oraz wniosku zarządu w sprawie podziału zysku lub pokrycia straty

Walne Zgromadzenie/Zgromadzenie Wspólników, jako organ zatwierdzający sprawozdania spółki z udziałem Skarbu Państwa wymaga, by roczne sprawozdania finansowe wszystkich tych spółek były badane przez firmę audytorską⁸.

Sprawozdanie rady nadzorczej z oceny sprawozdania finansowego za rok obrotowy, sprawozdania z działalności spółki oraz wniosku zarządu w sprawie podziału zysku lub pokrycia straty powinno zawierać wszystkie elementy, o których mowa w punkcie II.3. niniejszego dokumentu.

2. Sprawozdanie z działalności rady nadzorczej jako organu spółki w roku 2017

Rada nadzorcza po zakończeniu każdego roku obrotowego sporządza sprawozdanie ze swojej działalności w minionym roku obrotowym, celem przedstawienia go Walnemu Zgromadzeniu/Zgromadzeniu Wspólników.

⁷ Zakres sprawozdawczości rady nadzorczej nie dotyczy spółek publicznych, w których treść sprawozdania rady powinna uwzględniać *Dobre praktyki spółek notowanych na GPW*.

⁸ W przypadku tzw. badania dobrowolnego, jeżeli statut/umowa spółki tak stanowi.

Sprawozdanie powinno zawierać:

- 1) informację o kadencji rady i kolejnym roku działalności w kadencji,
- 2) skład osobowy rady, pełnione funkcje w radzie, zmiany w składzie rady w trakcie roku obrotowego,
- 3) informację o liczbie odbytych posiedzeń rady oraz liczbie podjętych uchwał,
- 4) informację o obecności członków rady na posiedzeniach i podjętych uchwałach o usprawiedliwieniu lub nie usprawiedliwieniu nieobecności,
- 5) istotne problemy, którymi zajmowała się rada i przeprowadzone kontrole oraz postępowania wyjaśniające,
- 6) zestawienie uchwał podjętych przez radę (podać numer uchwały, datę podjęcia oraz temat jakiego dotyczyła uchwała) oraz protokołów z wyboru firmy audytorskiej i przeprowadzonego postępowania kwalifikacyjnego na wybór członka zarządu,
- 7) informację o wykonaniu uchwał WZ/ZW odnoszących się do działalności rady – jeśli takie uchwały były podjęte, a także informację o wykonaniu poleceń i zadań zleconych radzie przez podmiot uprawniony do wykonywania praw z akcji/udziałów należących do Skarbu Państwa, ze szczególnym uwzględnieniem:
  - kontroli wpływu wzrostu wynagrodzeń na sytuację finansową spółki,
  - realizacji obowiązków sprawozdawczych, w tym terminowości przekazywania kwartalnych informacji o spółce, informacji o udzielanych gwarancjach i poręczeniach,
- 8) informację o realizacji programu strategicznego lub naprawczego,
- 9) dokonane przez radę zawieszenia członków zarządu w pełnieniu funkcji i oddelegowania członków rady do pełnienia funkcji członków zarządu – jeżeli takie zdarzenia miały miejsce,
- 10) informację o decyzjach rady odnośnie wyboru firmy audytorskiej, zleceniach ekspertyz itp.,
- 11) analizę i ocenę funkcjonowania podmiotów grupy kapitałowej przy ocenie skonsolidowanego sprawozdania finansowego grupy kapitałowej,
- 12) ocenę wykorzystania majątku trwałego w działalności spółki, ze szczególnym uwzględnieniem nieruchomości. Analiza powinna obejmować:
  - nieruchomości niewykorzystywane w bieżącej działalności i których wykorzystanie w przyszłości nie jest planowane, w aspekcie możliwości zbycia, dzierżawy lub wynajmu,
  - istotne składniki pozostałych aktywów trwałych, w tym między innymi maszyny i urządzenia niewykorzystywane w bieżącej działalności i których wykorzystanie w przyszłości nie jest planowane, w aspekcie możliwości zbycia lub likwidacji, dzierżawy lub wynajmu,
- 13) uwagi rady dotyczące współpracy z zarządem.

Sprawozdanie roczne rady nadzorczej powinno zostać przyjęte uchwałą rady i załączone do dokumentów sprawozdawczych przesyłanych do podmiotu uprawnionego do wykonywania praw z akcji/udziałów należących do Skarbu Państwa celem odbycia zwyczajnego ZW/WZ.

Rada nadzorcza powinna sprawdzić, czy w trakcie roku obrotowego przesłała do podmiotu uprawnionego do wykonywania praw z akcji/udziałów należących do Skarbu Państwa wszystkie dokumenty sprawozdawcze, a w szczególności:

1. Regulaminy wewnętrzne funkcjonowania władz spółki (w roku ich przyjęcia lub dokonania w nich zmian):
  - Regulamin zarządu,
  - Regulamin rady nadzorczej,
  - Regulaminy wyborcze.
2. Kopie wszystkich podjętych przez radę uchwał.
3. Kopie protokołów rady z posiedzeń, na których podejmowane były decyzje w sprawach zawieszenia członków zarządu oraz z tzw. posiedzenia bilansowego, na którym przeprowadzana jest ocena rocznego sprawozdania finansowego, sprawozdania zarządu z działalności spółki oraz wniosków zarządu w sprawie podziału zysku/pokrycia straty.
4. Kwartalne informacje o spółce, wraz z załącznikiem w formie tabeli aktualizującym dane o członkach zarządu i rad nadzorczych – w przypadku zmiany danych.
5. Sprawozdania F-01 za miesiące kończące każdy kwartał.

Stwierdzenie niewykonania obowiązków sprawozdawczych wobec podmiotu uprawnionego do wykonywania praw z akcji/udziałów należących do Skarbu Państwa może skutkować przesunięciem terminu odbycia Zgromadzenia do czasu uzupełnienia dokumentów, a w skrajnym przypadku – nieudzieleniem absolutorium członkom rady nadzorczej.

VI. Sprawozdawczość Pełnomocnika Wspólnika

- 1.** Sprawozdanie pełnomocnika wspólnika z oceny sprawozdania finansowego za rok obrotowy 2017, sprawozdania zarządu z działalności spółki oraz wniosku zarządu w sprawie podziału zysku lub pokrycia straty

Zgromadzenie Wspólników, jako organ zatwierdzający sprawozdania jednoosobowych spółek Skarbu Państwa oraz spółek z większościowym udziałem Skarbu Państwa wymaga, by roczne sprawozdania finansowe wszystkich tych spółek były badane przez biegłego rewidenta, jeżeli umowa spółki tak stanowi.

Sprawozdanie pełnomocnika wspólnika z oceny sprawozdania finansowego za rok obrotowy, sprawozdania z działalności spółki oraz wniosku zarządu w sprawie podziału zysku lub pokrycia straty powinno zawierać wszystkie elementy, o których mowa w punkcie II.3. niniejszego dokumentu.

- 2.** Sprawozdanie z działalności w roku 2017

Pełnomocnik wspólnika po zakończeniu każdego roku obrotowego sporządza sprawozdanie ze swojej działalności w minionym roku obrotowym, celem przedstawienia go Zwyczajnemu Zgromadzeniu Wspólników.

Sprawozdanie powinno zawierać:

- 1) informację o powołaniu pełnomocnika wspólnika (data powołania, nr uchwały Zgromadzenia Wspólników),
- 2) informację o spotkaniach z zarządem oraz wizytach w spółce,

- 3) zestawienie decyzji, opinii i wniosków sporządzonych przez pełnomocnika wspólnika oraz protokołów z wyboru firmy audytorskiej i przeprowadzonego postępowania kwalifikacyjnego na wybór członka zarządu (należy podać rodzaj, numer i datę dokumentu oraz temat, jakiego dotyczy),
- 4) informację o istotnych problemach, którymi zajmował się pełnomocnik wspólnika, o przeprowadzonych kontrolach oraz postępowaniach wyjaśniających,
- 5) informację o realizacji wykonania przez pełnomocnika wspólnika zadań wynikających z uchwał Zgromadzenia Wspólników, a także informację o wykonaniu poleceń i zadań zleconych pełnomocnikowi przez podmiot uprawniony do wykonywania praw z akcji/udziałów należących do Skarbu Państwa, ze szczególnym uwzględnieniem:
  - kontroli wpływu wzrostu wynagrodzeń na sytuację finansową spółki,
  - realizacji obowiązków sprawozdawczych, w tym terminowości przekazywania kwartalnych informacji o spółce, informacji o udzielanych gwarancjach i poręczeniach,
  - wykonania obowiązku sporządzenia sprawozdań kwartalnych z działalności pełnomocnika wspólnika,
- 6) informację o realizacji programu strategicznego lub naprawczego,
- 7) informację o decyzjach pełnomocnika wspólnika odnośnie wyboru biegłego rewidenta, zleceniu ekspertyz itp.,
- 8) analizę i ocenę funkcjonowania podmiotów grupy kapitałowej przy ocenie skonsolidowanego sprawozdania finansowego grupy kapitałowej,
- 9) ocenę wykorzystania majątku trwałego w działalności spółki, ze szczególnym uwzględnieniem nieruchomości. Analiza powinna obejmować:
  - nieruchomości niewykorzystywane w bieżącej działalności i których wykorzystanie w przyszłości nie jest planowane, w aspekcie możliwości zbycia, dzierżawy lub wynajmu,
  - istotne składniki pozostałych aktywów trwałych, w tym między innymi maszyny i urządzenia niewykorzystywane w bieżącej działalności i których wykorzystanie w przyszłości nie jest planowane, w aspekcie możliwości zbycia lub likwidacji, dzierżawy lub wynajmu,
- 10) uwagi pełnomocnika wspólnika dotyczące współpracy z zarządem oraz wnioski pełnomocnika w sprawie udzielenia absolutorium członkom zarządu.

Sprawozdanie roczne z działalności pełnomocnika wspólnika powinno zostać załączone do dokumentów sprawozdawczych przesyłanych do podmiotu uprawnionego do wykonywania praw z akcji/udziałów należących do Skarbu Państwa celem odbycia Zwyczajnego Zgromadzenia Wspólników.

Pełnomocnik wspólnika powinien sprawdzić, czy w trakcie roku obrotowego zarząd przesłał do podmiotu uprawnionego do wykonywania praw z akcji/udziałów należących do Skarbu Państwa wszystkie dokumenty sprawozdawcze, a w szczególności:

1. Regulamin zarządu (w przypadku zmiany).
2. Jednolity tekst Umowy spółki (w przypadku zmiany).
3. Roczny plan-rzeczowo finansowy.
4. Program strategiczny lub naprawczy.

5. Kwartalne informacje o spółce wraz z załącznikiem w formie tabeli aktualizującym dane o członkach zarządu.
6. Sprawozdania F-01 za miesiące kończące każdy kwartał.

Stwierdzenie niewykonania obowiązków sprawozdawczych wobec podmiotu uprawnionego do wykonywania praw z akcji/udziałów należących do Skarbu Państwa może skutkować przesunięciem terminu odbycia Zwyczajnego Zgromadzenia Wspólników, a w skrajnym przypadku negatywną oceną pracy pełnomocnika wspólnika.